

Uitgebreide Learning Spaces casus bij de Universiteit van Amsterdam

Omschrijving **Uitgebreide beschrijving learning spaces UvA**
Datum 23 november 2020
Versie 1.0
Special Interest Group Learning Spaces
Website SIG communities.surf.nl/learning-spaces
Website Learning Spaces www.surf.nl/learning-spaces

In dit document beschrijven we de ontwikkelingen van learning spaces bij de Universiteit van Amsterdam. Dit is een bijlage bij de [SURF-website Learning Spaces](#).

De UvA heeft sinds 2012 een **samenwerkingsruimte** volgens de toen geldende Active Learning Classrooms concepten uit de USA. Deze ruimte was in 2012 uniek in Nederland. De zaal biedt de gelegenheid om in groepen (5 x 6 studenten) te werken aan opdrachten, de docent loopt meer rond in de ruimte. Elke groep heeft een eigen AV-scherm waar ze op kunnen werken. De docent kan naast zijn eigen Smartboard scherm ook de verschillende groepsschermen bedienen zodat ook het groepswerk gedeeld kan worden met alle deelnemers. Aandachtspunten waren onder meer ook de akoestiek en het prettig aanvoelen van de ruimte (kleurgebruik, goede stoelen, dimbaar licht, enz.).

Deze eerste ruimte was ontwikkeld in een project op verzoek van Bureau Onderwijslogistiek (BOL) die honderden zalen binnen de UvA beheert. Het hoofd van BOL wilde graag experimenteren met vernieuwing in de standaard werkgroep/onderwijszalen, er was een ruimte beschikbaar gekomen op de Roeterseilandcampus en een ICTO-medewerker had voorbeelden gezien in het buitenland.

In nauwe afstemming met docenten en studenten van 3 faculteiten en leveranciers werd het concept uitgewerkt en gerealiseerd. Vervolgens werd er een half jaar gepilot (met docenten die zich daarvoor hadden aangemeld) en werd er geëvalueerd met de docenten en de studenten. Daarna kwam de zaal voor iedereen beschikbaar.

Roeterseiland campus: 1ste samenwerkingsruimte in 2012

Docent in gesprek met een groep (foto: Monique Kooijmans (UvA fotograaf))

1ste samenwerkingsruimte in 2012 (foto: Marij Veugelers)

In deze zaal is nog gebruik gemaakt van een standaard 2 persoonstafel gekoppeld tot 6 persoons groepstafel. De reden hiervoor was dat indien de pilot zou mislukken de tafels nog hergebruikt konden worden.

Heel speciaal (en uniek wereldwijd) waren de gordijnen die op verzoek van docenten en studenten waren aangebracht om de groepstafels heen zodat men minder afgeleid zou worden. In de praktijk worden ze echter nauwelijks gebruikt omdat men geen last heeft van elkaars geroezemoes bij groepsoverleg.

In 2017 zijn de groep schermen niet meer vast aan de muur maar nu verrijdbaar.
En is er een nieuwere versie van een interactief scherm gekomen.

In 2015 is de 2de variant geopend op de Binnenstadscampus met een nieuwe (andere) versie van een elektronisch interactief docenten scherm. Voor deze zaal is er geen project opgezet en ook geen pilotperiode geweest. De zaal werd gerealiseerd door de afdeling BOL tijdens de renovatie van dit pand.

Ruim van tevoren waren er informatiebijeenkomsten geweest met docenten en onderwijsdirecteuren waar de eerste zaal als voorbeeld werd toegelicht door een ICTO-medewerker. Gezien de grote belangstelling is toen deze zaal gerealiseerd en is die voor iedereen beschikbaar gekomen. Voor deze zaal zijn speciale grote tafels ontworpen.

Binnengasthuis campus samenwerkingsruimte nummer 2 in 2015 (foto: Marij Veugelers)

De grote langwerpige groepstafels (foto: Marij Veugelers)

Al snel is na oplevering er een docententafel bijgeplaatst voor het scherm, wat indruist tegen het principe van studenten actief aan het werk. (foto : Marij Veugelers)

Overleg van de AV specialisten in deze zaal. (Foto van de UvA AV groep).

In najaar 2017 is er een 3de variant op het Sciencepark gekomen. Ditmaal op verzoek van docenten aldaar. Nu slechts met enkele flexibele grote AV-schermen en druppelvormige tafels en enkel speciale zitjes erbij. De zaal is door BOL gerealiseerd en direct voor iedereen beschikbaar gekomen.

Sciencepark samenwerkingsruimte nummer 3 in 2017 (foto: Marij Veugelers)

(foto: Marij Veugelers)

In de praktijk bleken de speciale zitmeubelen aan de zijkant niet gebruikt te worden. (foto: Marij Veugelers)

Voorbeelden van de variabele mogelijkheden voor de inrichting (foto: Marij Veugelers)

De Faculteit Geneeskunde heeft sinds 2016 een **TeamBased Learning classroom** ingericht die ook weer uniek is in Nederland. In deze ruimte zijn 17 tafels ingericht, waar groepen (die gedurende een langere periode samen moeten werken) aan opdrachten werken die de docent aanreikt. Tijdens de sessie loopt de docent rond en aan het eind worden de resultaten van enkele groepen plenair besproken. Er zijn op de tafels beeldschermen die bediend worden vanaf een centrale docenten plek, er is speciaal geluidsversterking bij het scherm en er zijn microfoons op de tafels.

Deze zaal, gelegen in het AMC, is in samenspraak met enkele docenten ontwikkeld ten behoeve van het teambased learning concept, samen met de ICT en Onderwijs en IT?AV afdeling van het AMC. Er was eerst een pilotfase en werd de zaal gebruikt door docenten die bekend zijn met het teambased learning concept. Vanuit de faculteit (ICTO afdeling) zijn er in de pilot periode evaluaties geweest onder de studenten, de reacties waren positief.

NB: Deze zaal valt niet onder het beheer van BOL aangezien het AMC de eigenaar is van hun zalen.

AMC Teambased Learning zaal 2016 (foto: Marij Veugelers)

AMC Teambased Learning zaal 2016. De tafelsetting in beeld, elke tafel heeft een computer met beeldscherm en een richtmicrofoon (foto: AMC 2016)

In september 2017 is het REC A gebouw voor de Faculteit der Rechten opgeleverd met een nieuwere vorm van collegezaal **de hoefijzer zaal** (ongeveer 80 personen). Het initiatief kwam vanuit de ontwerper van de Facilitaire dienst die voorbeelden uit het buitenland had gezien van een ICTO medewerker. Er zijn 4 van deze zalen opgeleverd. Studenten zitten in een halve cirkel en kunnen elkaar zo makkelijker zien. Dit zien we ook bij bijvoorbeeld Business Schools (o.a. Nyenrode). De hoefijzer zaal is niet in projectvorm ontwikkeld en direct beschikbaar gekomen voor het onderwijs. De vorm is vernieuwend, de techniek is zoals het standaard in andere collegezalen wordt uitgerold.

De hoefijzer zaal, de studenten zien makkelijk elkaar. Er zijn 2 schermen nodig ivm zichtlijnen (foto: Marij Veugelers)

De hoefijzer zaal, de docent heeft veel loopruimte en kan dichtbij de studenten komen (foto: Marij Veugelers)

Colofon

SIG Learning Spaces & SURF, november 2020

Auteurs

Marij Veugelers – Universiteit van Amsterdam

Productie en redactie

Michel Jansen – SURF

Licentie

Naamsvermelding 4.0 Internationaal (CC BY 4.0).